

V této práci jsme se pokusili poukázat na nejdůležitější rozdíly používání konjunktivu v portugalštině a ve španělštině. Nešlo zde o statistický přehled výskytu jednotlivých výrazů, jelikož tomu nedovoluje rozsah práce. Z tohoto důvodu jsme bohužel museli vynechat i určité okruhy, jakým je například souslednost časová či temporální problematika. Ta je v této práci zmíněna jen velmi okrajově. K markantním rozdílům mezi oběma jazyky zde nicméně nedochází. Ačkoliv může být v některých případech poměrně obtížné oddělit temporální a modální hledisko, soustředili jsme se pouze na alternaci modální.

V obou jazycích lze uvažovat o třech možných významech konjunktivu. V prvním má svou vlastní modální hodnotu a stojí v opozici s indikativem. Děje se tak zejména ve vedlejších větách adjektivních, po některých výrazech ve větách substantivních a po některých spojkových výrazech ve větách okolnostních.

Ve druhém případě je konjunktiv vázán na jiný modální výraz a pouze redundantně opakuje modální hodnotu řídicího členu. Děje se tak zejména ve větě hlavní, ve vedlejších větách substantivních a ve větách okolnostních.

V posledním případě konjunktiv nabývá asertorickou hodnotu a ztrácí svou funkční platnost. Jedná se tu pouze o formální stránku tohoto slovesného modu.

Při bližším rozboru je možné konstatovat, že nejvýraznějším rozdílem mezi oběma jazyky je užití konjunktivu futura a možné nahrazování konjunktivu infinitivem osobním v portugalštině. V případě infinitivu osobního je nicméně poměrně těžké určit, na jakém základě se mluvčí rozhoduje pro použití infinitivu či konjunktivu. Hlavní roli tu pravděpodobně hraje ekonomičnost jazyka a stylistické hledisko. V části věnované substantivním větám jsme se pokusili o stručný přehled této alternace v portugalštině u vybraných výrazů. Je ale patrné, že užití slovesného tvaru záleží na konkrétním výrazu, na konkrétním mluvčím a konkrétní situaci. K podrobnější analýze by byl zapotřebí rozsáhlejší korpus a záběr práce.